

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **T. N.**, proti žalovanému: **Úřad vlády České republiky**, se sídlem nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2013, č. j. 11 A 163/2012 - 64, o vyloučení soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Karla Šimky z projednávání a rozhodnutí této věci,

t a k t o :

Soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Karel Šimka, PhD **je vyloučen** z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 7 As 132/2013.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností ze dne 31. 12. 2013 se žalovaný domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 5. 12. 2013, č. j. 11 A 163/2012 - 64, kterým bylo zrušeno rozhodnutí vedoucího Úřadu vlády České republiky ze dne 21. 8. 2012, čj. 10948/2012-OSV a rozhodnutí ze dne 2. 7. 2012, čj. 7159/2012-OSV (výrok I.). Výrokem II. napadeného rozsudku bylo žalovanému nařízeno, aby do patnácti dnů od právní moci rozsudku poskytl žalobci informaci o platových poměrech svých zaměstnanců J. N., V. B., M. Š., L. P. a J. V. za období leden až prosinec 2011.

Řízení o kasační stížnosti je u Nejvyššího správního soudu vedeno pod sp. zn. 7 As 132/2013, věc byla přidělena k vyřízení sedmému senátu a v souladu s rozvrhem práce byl soudcem zpravodajem určen JUDr. Karel Šimka.

Soudce JUDr. Karel Šimka, po seznámení s obsahem spisu, oznámil předsedovi Nejvyššího správního soudu skutečnosti svědčící o jeho podjatosti v předmětné věci podle § 8 odst. 1 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně uvedl, že se ve věci 7 As 132/2013 cítí podjatý z důvodu dlouholeté přátelské známosti s Mgr. M. Š., která je zároveň jeho bývalá spolužačka z vysokoškolských studií a s níž se pravidelně vídá. Doplnil, že přátelský vztah ho pojí i s V. B., ačkoli ne tak úzký.

Předseda Nejvyššího správního soudu podle § 8 odst. 3 *in fine* s. ř. s. předložil posouzení námítky podjatosti jinému senátu Nejvyššího správního soudu, neboť má pochybnosti, zda je soudce JUDr. Karel Šimka podjatý či nikoli.

Posouzení Nejvyšším správním soudem

Podle § 8 odst. 1 věta první a třetí s. ř. s. „*soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*“. Soudce JUDr. Karel Šimka postupoval v daném případě dle § 8 odst. 3 věty první s. ř. s., dle něhož „*soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesnesou odkladu*“.

Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu vyplývá, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námítky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti soudce o jeho nezaujatosti v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o nepodjatosti konkrétního soudce; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, N 127/6 SbNU 429). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem soudce vedou. Platí však, že k vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci, nebo schopen, nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, N 98/23 SbNU 11). Podjatost soudce totiž zcela nepochybně zasahuje do ústavního principu zákonného soudce.

Vždy je nutné pamatovat na to, že institut soudce vychází z premisy nezaujatosti a nestrannosti a jako takový tvoří pilíř demokratické společnosti. Proto vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí věci postupem podle § 8 odst. 1 s. ř. s. lze jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů (blíže k tomu v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 – 16).

Nejvyšší správní soud v souladu s výše uvedenými názory při posuzování dané námítky podjatosti zkoumal, zdali lze mít na základě objektivní úvahy za to, že soudce JUDr. Karel Šimka by mohl být v dané věci podjatý. Vhodné je připomenout, že podnětem celého šetření bylo subjektivně vyjádřené hledisko samotného soudce Karla Šimky.

pokračování

Ze shora uvedeného oznámení soudce JUDr. Karla Šimky plyne, že ze subjektivního hlediska sám pochybuje o vlastní nestrannosti při rozhodování daného případu. Důvodem je jeho přátelský vztah k osobám, jichž se intenzivně týká předmět řízení. O těchto osobách má být podána citlivá informace (o jejich příjmech). Především se jedná o Mgr. M. Š., ale také o V. B. Jinak konkretizovaný vztah k těmto lidem soudce JUDr. Karel Šimka neuváděl.

Z psychologického hlediska lze označit vztah skutečného přátelství za velmi silnou (jednu z nejsilnějších) motivaci určitého apriorně zaměřeného jednání. Takový abstraktní závěr jistě platí také v nyní posuzované věci, avšak k dispozici není žádný důkaz o skutečné povaze nebo intenzitě přátelského vztahu mezi konkrétním soudcem a některými z dotčených osob. Přestože se předmět řízení přímo dotýká osob, k nimž má soudce přátelský vztah, a měl by v rámci řízení zvažovat, zda je poskytnutí informace o platových poměrech zásahem do jejich práva na ochranu osobních údajů (jehož se intenzivně dovolávají), nebylo by možné bez dalšího dovozovat pochybnosti o nezaujatém přístupu soudce k řešení případu. Pokud by soudce toliko poukázal na to, že se s těmito lidmi zná, bylo by na pováženou jen z tohoto důvodu ignorovat ničím nezpochybněné podřízení samotného soudce přísným kritériím soudcovského povolání (zejména § 79 až § 83 zákona č. 6/2002 Sb. v platném znění o soudech a soudcích) a soudci apriorně přisuzovat zaujatý pohled na věc. Teprve při určité intenzitě přátelského vztahu lze, nepochybně jen hypoteticky, zvažovat jeho psychologický dopad i z hlediska zachování přirozené schopnosti nezaujatého řešení případu. Jinými slovy, když právě to naznačuje sám soudce Karel Šimka, lze z tohoto zodpovědného, byť subjektivně vyjádřeného, postoje dovozovat i pochybnost v objektivním pohledu na věc. Ani tak nejde o žádnou jistotu, jen pravděpodobnost v rozsahu, který vyjadřuje ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. a citovaná judikatura.

Soudce JUDr. Karel Šimka má silný přátelský vztah k jedné z osob, dotčené předmětem řízení a přátelský vztah také k dalším z nich, jichž se předmět řízení intenzivně dotýká. Na to ostatně v předmětné věci v souladu s § 8 odst. 3 s. ř. s. sám upozornil. Nejvyšší správní soud shora vyložil, v čem lze spatřovat objektivní důvod k pochybnosti o nepodjatosti soudce v jeho pohledu na řešení projednávané věci. Proto lze uzavřít, že soudce JUDr. Karel Šimka, PhD je v uvedeném smyslu z projednávání a rozhodnutí této věci vyloučen.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. ledna 2014

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda

senátu